

EĞİTİM HAREKETLERİ DERGİSİ'NDE YAYIMLANAN ÇEVİRİ MAKALELERİN DEĞERLENDİRİLMESİ¹

Mustafa GÜÇLÜ² M. Çağatay ÖZDEMİR³

Öz

Bu araştırmanın amacı, 1955-1980 yılları arasında yayımlanan Eğitim Hareketleri Dergisi'nde yayımlanan çeviri makalelerin genel bir değerlendirmesini yapmaktır. Bu amaca ulaşmak için öncelikle 286 sayıdan oluşan dergide yer alan toplam 3153 makale incelenmiş ve çevirisi yapılan makaleler belirlenmiştir. Çevirisine yer verilen makaleler, içerik analizi yöntemiyle değerlendirildikten sonra makalelerde ele alınan konular belirli kategoriler altında toplanmıştır. Araştırma sonunda dergide çevirisine yer verilen makalelerde; öğretmenlik mesleği, yükseköğretim, eğitimde ölçme ve değerlendirme, eğitim yönetimi ve denetimi, mukayeseli eğitim, eğitim psikolojisi ve okul reformları konularına yer verildiği görülmüştür.

Abstract

The aim of this study is to conduct an overall evaluation of the translation of the articles in the journal of Eğitim Hareketleri published in 1955 – 1980. In order to achieve this aim, the total 3153 articles in the journal consisting of 286 issues have been examined and the translated articles have been determined. The issues handled in the translated articles have been gathered under certain categories after they have been evaluated through the method of content analysis. At the end of the survey, it is seen that; teaching profession, higher education, measurement and evaluation in education, management and inspection of education, comparative education, educational psychology and school reforms issues are dealt with in the translated articles in the journal.

¹ Uluslararası I. Eğitim Sosyolojisi Sempozyumu'nda (10-11 Mayıs 2012) sunulan bildirinin geliştirilmiş hâlidir.

² Yrd. Doç. Dr., Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, mguclu@erciyes.edu.tr

³ Prof. Dr., Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, cagatay@gazi.edu.tr

Giriş

Çeviri faklı toplumların bilim, sanat, dūřınce alanında oluşturdukları birikimi birbirlerine aktarabilmelerini sağlayan bir kūltür etkinliği olarak değerlendirilebilir. Buna gōre çevirinin tarihini incelemek aynı zamanda kūltürel üretilimin insanlığın ortak mirasına nasıl aktarıldığını izlemek demek anlamına gelmektedir. Tarihsel bağlamına oturtulduğunda bir eviri çalışması, içinde geliştiği dōnem ve toplum hakkında birtakım veriler sunmaktadır. evrilen eserlerin kimlerce, neye gōre belirlendiği, nasıl çevrildiği, ele alınan kūltür hareketinin özelliklerine ışık tutması bakımından önemlidir (Korucu, 2007).

Çeviri eserlerin yayımlandığı alanlardan birisi de dergilerdir. Dergiler, belirli bir zaman diliminde meydana gelen olayları o dōnemin dūřınce ve yaklaşımını, temel sorunlarını, ideallerini yansıtabilecek en önemli yazılı kaynaklar olarak tanımlanabilir (Güler, 2006). Yazılı basında önemli bir yere sahip olan dergiler belirli kitlelere özel konularla ilgili bilgi ve dūřıncelerin aktarıldığı, belirli zaman aralıklarıyla yayımlanan çalışmalar olup çeşitlilikleri her geçen gün artmaktadır. Başlangıçta toplumun geneline yönelik ürünler sunan basında, zamanla kitleselleşme, uzmanlaşma meydana gelmiş ve cinsiyet, yař, ilgi ve mesleki farklılıklara dayalı yeni yayımlar doğmuştur (Kaptan ve Sürmeli, 2011).

Dergilerin çok sayıda yararından söz edilebilir. Bilimsel alanda üretilen bilgilerin kamuoyuna duyurulmasında dergilerin önemli rolleri bulunmaktadır. Dergiler içinde yaşadıkları zamanı canlı olarak aktardıkları için aynı zamanda tarih için de aydınlatıcı bir rol üstlenmektedirler. Bu nedenle dergiler, eğitim tarihi araştırmalarında önemli bir kaynak olma özelliği de göstermektedir. Çünkü eğitim tarihi araştırmalarında dōnemin eğitim dūřıncesi ve uygulamalarının aydınlatılmasında bu kaynaklara da başvurulmaktadır. Bu dergilerden birisi de Eđitim Hareketleri Dergisi'dir. 1955 ve 1980 yılları arasında 25 yıl kesintisiz bir şekilde yayım faaliyetini devam ettiren Eđitim Hareketleri Dergisi, dōnemin eğitim

sorunlarını bilimsel bir şekilde ele almış ve bu sorunların kamuoyuna duyurulmasında önemli bir görev üstlenmiştir.

Derginin yayımlandığı yıllar, Türkiye açısından önemli yıllardır. Çünkü 1955 ve 1980 yılları arası, Türkiye’de yoğun siyasi çalkantılarla birlikte toplumsal dönüşümlerin hızlı bir şekilde gerçekleştiği, önemli eğitimsel gelişmelerin yaşandığı bir dönemdir. Türkiye bu dönemde iki kez askerî müdahaleye maruz kalmış, 1961 Anayasası yürürlüğe girmiştir. Bu yıllar ayrıca planlı kalkınma dönemine girilmesi bakımından da ayrı bir önem taşımaktadır. Koalisyonların sık yaşandığı bu dönemde siyasi istikrarın yakalandığını söylemek zordur. Ortaya çıkan siyasi istikrarsızlık eğitime de yansımış ve olumsuz etkilemiştir. Fakat bu dönemde eğitimsel açıdan önemli gelişmeler de yaşanmıştır. 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu, 625 sayılı Özel Eğitim Kanunu, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu, 1750 sayılı Üniversiteler Kanunu bu dönemde yürürlüğe girmiş ve Türk eğitim sistemi üzerinde önemli etkileri olmuştur.

Türkiye’de yaşanan eğitim sorunlarının iyi bir şekilde analiz edilebilmesi, bu konularda sağlıklı kararlar alınabilmesi için sorunların tarihsel bir derinlik içinde alınması gerekmektedir. Bu nedenle 1955 ve 1980 yıllarında yaşanan eğitimsel gelişmelerin iyi bir şekilde analiz edilmesi gerekmektedir. Eğitim Hareketleri Dergisi yayım faaliyetlerini devam ettirdiği dönemde sadece yurt içindeki eğitimsel gelişmeler ve sorunlar hakkında değil aynı zamanda yurt dışında yayımlanmış makalelerin çevirilerine de yer vererek yurt dışında yaşanan eğitimsel hareketler konusunda Türk kamuoyunu bilgilendirmiştir.

Dergide çevirisine yer verilen makalelerin derginin bu dönemde hangi eğitim akımlarının ve ülkelerin eğitim anlayışlarının dikkate alındığını göstermesi bakımından önemli olduğu söylenebilir. Bu nedenle çevirisine yer verilen makalelerin daha çok hangi yazar ve alanlarda olduğunun bilinmesi gerekmektedir. Yapılan bu araştırmada çevirisi yapılan makalelerin daha çok hangi alanlarda ve kimler tarafından yazılıp çevrildiği belirlenmeye çalışılmıştır.

Araştırmanın Amacı

Yapılan bu araştırmanın amacı, Eğitim Hareketleri Dergisi'nde yayımlanan çeviri makaleler hakkında bilgi vermektir. Bu amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Dergide yayımlanan çeviri makalelerin yazıldığı alanlara göre dağılımları nasıldır?
2. Dergide yayımlanan çeviri makalelerin yazarları ve çevirisini yapanlar kimlerdir?
3. Dergide yayımlanan çeviri makalelerde yer alan temel düşünceler nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırma, geçmişe ilişkin veri toplamaya yönelik olduğu için tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Tarama modelinin temel özelliği, geçmişte ya da hâlen var olan bir durumu, var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan bir araştırma yaklaşımı olmasıdır (Karasar, 1999,).

Belge tarama yoluyla gerçekleştirilen araştırmada içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizi; sözel, yazılı ve diğer materyallerin içerdiği mesajı anlam ve/veya dil bilgisi açısından nesnel ve sistematik olarak sınıflandırma, sayılara dönüştürme ve çıkarımda bulunma yoluyla toplumsal gerçeği araştıran bilimsel bir yöntemdir (Çebi, 2003; Gökçe, 2001).

Çalışma Evreni

Eğitim Hareketleri Dergisi'nde 175 çeviri yazı bulunmaktadır. Bu yazılardan deneme, hikâye vb. tarzında yazılan yazılar dışında kalan 58 makale araştırmanın çalışma evrenini oluşturmuştur.

Veri Toplama

Araştırmanın verileri belge tarama yoluyla toplanmıştır. Var olan kayıt ve belgeleri inceleyerek veri toplama anlamına gelen belge tarama; belli bir amaca

dönük olarak kaynakları bulma, okuma, not alma ve değerlendirme işlemlerini kapsamaktadır (Karasar, 1999; Balcı, 2007).

Veri Analizi

Dergide yayımlanan çeviri makaleler amaca uygun olarak incelendikten sonra belli kategoriler altında incelenmiştir.

Bulgular ve Yorum

Çeviri Makalelerin Dağılımları

Dergide farklı alanlarda yayımlanan çeviri makaleler bulunmaktadır. Bu alanlar; eğitim psikolojisi, okul reformları, eğitim politikası, mukayeseli eğitim, yükseköğretim, öğretmenlik mesleği ve eğitimde program geliştirme ile ilgilidir. Çeviri makalelerin yazıldığı alanlara yönelik dağılımları aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Tablo 1

Çeviri Makalelerin Alanlara Yönelik Dağılımları

Çevirisine Yer Verilen Makalelerin Kategorileri	Sayısı
Eğitim Psikolojisi	19
Okul Reformları	15
Eğitim Politikası	4
Mukayeseli Eğitim	8
Yükseköğretim	5
Öğretmenlik Mesleği	4
Eğitimde Program Geliştirme	3

Tablo 1’de yer alan bilgilere göre dergide sayı bakımından en fazla eğitim psikolojisi ile ilgili makalelerin çevirisine yer verilmiştir. Bunun yanında özellikle

mukayeseli eğitim ve okul reformları alanında yer verilen makalelerin sayılarının da çok olması, derginin yurt dışındaki eğitimsel hareketliliğinin eğitim camiasına duyurulması açısından önemli bir görev üstlendiğini göstermektedir.

Dergide Yayınlanan Çeviri Makalenin Yazarı ve Çevireni

Tablo 2.

Dergide Çevirisine Yer Verilen Makalelerin Yazarları ve Çevirenler

Yazar	Mak. Sayı	Çeviren	Yazar	Mak. Sayı	Çeviren
-	1	Hıfzırrahman Öymen	Reşit Herbert Spencer	1	Recai Ant
-	1	Fazıl Demircioğlu	Hormer Rosenberger	T. 1	Cezmi Tahir Berktin
André Campe	1	Kadri Yörükoğlu	J. B. Morgan	1	Cezmi Berktin
-	1	Arif Gelen	J. M. Faverge	1	Zinde Kip
Alexandre Wexliard	1	Osman Horasanlı	J. Dietz	1	-
Amy Selwyn	1	Halil Ustaoglu	John Friesen	K. 1	-
André Jacotin	1	Kadri Yörükoğlu	Joseph Lauwerys	A. 1	Kemal Aytaç
Arnold Toynee	1	-	Leonhard Froese	1	Kemal Aytaç
Bodler	1	Hıfzırrahman Öymen	Raşit Marcel Demonque	1	Nezahat Goloğlu
Colet Bordat	1	-	Marcella March	1	Ertuğrul Nas
Erling Olsen	1	Ferhan Oğuzkan	Maria Pischil	1	-
Ernest Havemann	1	Ertuğrul Nas	Marion Davis	Qinlan 1	Cezmi Tahir Berktin

Friedrich Paulsen	1	-		Max F. Baer	1	İbrahim Özgentaş
Ernst Krieck	1	-		Nelly	1	Muhittin Korkut ve Turan
				Wolffeheim		Yiğit
F. Raisa	1	Hıfzırrahman	Reşit	Paul Bode	2	-
		Öymen				
Fr. Léandri	2	Kadri Yörükoğlu		Paul Mikat	1	Kemal Aytaç
Fenni W. Dunn	1	Ali Rıza Türkeli		Rein	1	Münir Raşit Öymen
Frances Connor	1	Galip Karagözoğlu		Roger Gal	2	Kadri Yörükoğlu
Franz Hilker	1	Kemal Aytaç		Roger T.	1	İbrahim Özgentaş
				Lennon		
G. Eleanor	1	-		Rudolf Ross	1	Melahat Özgü
George W. Angell	2	İbrahim Özgentaş		Torsten Husen	1	Kemal Aytaç
Gerges Mauco	1	Rüştü Ultav		U. Kuhns	1	-
Gottfried	2	Muvaffak Uyanık		W. Förster	1	Hulusi Gölkiy
Hausmann						
Hans Mielke	1	N. A. E.		W. Guyer	2	Halil Fikret Kanad
Heinrich Pfeifer	1	-		Walter S.	1	-
				Holmlund		
Herbert R. Stole	1	Adnan Çakmakçioğlu				

Tablo 2’de yer alan bilgilere göre dergideki çeviri makalelerde belirli bir yazarın ağırlığı söz konusu değildir. Çeviri makaleler, makalelerin çevirisini yapan kişiler açısından incelendiğinde ise dergide Hıfzırrahman Raşit Öymen, Kadri Yörükoğlu, Kemal Aytaç ve İbrahim Özgentaş’ın çevirisini yaptığı makalelerin daha fazla bulunduğu görülmektedir. Bazı makalelerin kimler tarafından çevirisinin yapıldığı belirli değilken bazı makalelerin ise yazarı belli değildir.

Çeviri Makalelerde Yer Alan Düşünceler

Dergide yayımlanan çeviri makalelerin eğitimin farklı alanlarına ilişkin olduğu görülmektedir. Bu makalelerde genellikle yükseköğretim, eğitim psikolojisi,

eğitim politikası, okul reformları, öğretmen yetiştirme ve mukayeseli eğitim gibi konuların ağırlıklı olarak ele alındığı görülmektedir.

Yükseköğretim

Dergide yükseköğretimle ilgili çevirisi yapılan beş makale bulunmaktadır. Bu makalelerde dünyada yükseköğretimde görülen gelişmeler, üniversitelerce gerçekleştirilen yetişkinler eğitimi ve geleceğin üniversitesine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Dergide üniversitelerin en önemli görevlerinden birisinin toplumun ihtiyaçlarını karşılamak olduğu dile getirilmekte, fakat üniversitelerin kendilerinden beklenen görevleri tam olarak yerine getiremediğinden söz edilmektedir (Paulsen 1955; Olsen, 1974; Toynbee 1968). Paulsen (1955) geleneksel üniversitelerde öğretilen bilgilerin araştırma sonunda elde edilen bilgilerden ziyade daha çok ansiklopedik ya da dogmatik öğretim kaidelerinin geçerli olduğu bilgilerden oluştuğunu dile getirmektedir. Olsen (1974), Danimarka'da mevcut yükseköğretimin üniversite ve mesleki eğitim veren kolejler olmak üzere iki katlı olduğunu, üniversite programlarının daha başlangıçta son derece ihtisaslaşmış olduğunu söylemektedir. Ona göre bu okullarda başarısızlık oranı %60'tır. Bu okulları bitiren öğrenciler toplum içinde prestijli mesleklere yüksek ücretle girmektedirler. Buna karşılık mesleki eğitim veren okullar ise yaklaşık olarak 3-4 yıllık okullar olup bu okullarda başarısızlık oranları daha düşüktür. Bu okulları bitirenler orta seviyede geliri olan mesleklerde işe başlamaktadırlar. Olsen, bu durumu özellikle toplum içinde eşitliği zedelediği ve üniversitelerde başarısızlık oranlarının yüksek olmasından dolayı ekonomik zarara uğratmasından ötürü eleştirmektedir. Ayrıca Olsen'e göre mevcut yükseköğretim sistemi seçici ve eleyici mekanizması nedeniyle demokratik toplumun ihtiyaçlarına cevap verememektedir.

Dergide mevcut yükseköğretim kurumlarında görülen sorunlar yanında geleceğin üniversiteleri hakkında da bilgiler verilmektedir. Geleceğin bilim ve araştırma politikasının yönü hakkında bilgiler veren Pfeifer (1969), dünyada görülen değişik sorunların herkesi etki altında bırakmasından dolayı müşterek çalışılmasının

gerekliliğini vurgulamaktadır. Ona göre mali yönden iyi ve personel bakımından da yeterli bilimsel araştırma merkezlerinin kurulması gereklidir. Bu konuda öncelikle matematik ve fizik gibi müspet kanunlara bağlı bilimlerde planlama gereklidir. Paulsen'e (1955) göre, yeni üniversitenin özerklik bakımından da farklılık göstermesi gerekmektedir. Devlet bir okul için programlarını, müfredatlarını ve öğretim kurslarını belirleyebilir. Hatta yüksekokullar için de bunu uygulayabilir. Fakat bir üniversite için bu durum söz konusu olamaz. Çünkü bilimsel çalışmalar sadece bir makamın emir ve direktifleri ile yapılamamaktadır. Bilimsel faaliyetler ancak bir hürriyet havası içinde daha iyi gelişme gösterebilmektedir. Paulsen'e göre devlet bu konuda sadece harici ve maddi vasıtaları üniversitenin imkânlarına sunabilir.

Türkiye'de Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Nüfus Planlama Bölümü'nde danışmanlık görevinde de bulunan Friesen (1969), üniversitelerce gerçekleştirilen yetişkinler eğitimi konusuna değinmiştir. Friesen, yetişkin eğitiminin yaşamın doğal bir parçası olması gerektiğini, hükümetlerinde bu eğitim türünü eğitim politikasının değişmez bir parçası olarak görmesi gerektiğini belirttiği makalesinde yetişkin eğitimi programının niteliği konusunda da bilgiler vermektedir. Buna göre üniversiteler konu bakımından seçici olmalı, eğitim ve öğretim konularında özellikle zor konularda yetişkin eğitime girmelidir. Ayrıca üniversiteler farklı kurumlar tarafından gerçekleştirilebilecek etkinliklerle ilgilenmemeli, eğitim alacak kişi bakımından da kamu ve özel sektörde üst düzey pozisyonlarda görev yapanların eğitim işini üzerine almalıdır.

Mukayeseli Eğitim

Dergide mukayeseli eğitim bilimine ilişkin sekiz makale bulunmaktadır. Bu makalelerde Amerika Birleşik Devletleri, Fransa ve İngiltere'de yer alan okullar ve özellikleri ile mukayeseli eğitim bilimine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Dergide mukayeseli eğitimin kuruluşu ile ilgili bilgiler bulunmaktadır. Buna göre dergide; mukayeseli eğitim bilimine eğitim bilimi içerisinde bir

tamamlama görevinin düştüğü dile getirilmektedir. Mukayeseli pedagoji, pedagoji tarihi gibi ancak genel pedagoji içinde yer almaktadır. Çünkü mukayeseli pedagoji ve pedagoji tarihinin ortak konusunu eğitim ve öğretimin gerçekliği teşkil etmektedir. Pedagoji tarihi olguları dikey bir gelişim çizgisi içinde tasvir ederken, mukayeseli pedagoji yatay bir görüş içinde tasvir etmektedir (Froese, 1967). Hilker (1967), Marc Antonie Jullien de Paris'i konu edindiği yazısında hayatı, eserleri ve düşünceleri hakkında bilgiler vermektedir. Ona göre mukayeseli eğitimin temeli Marc-Antonie Jullien de Paris'in Esquisse et Vues Preliminaires d'un Ouvrage sur l'Education Comparée adlı eseriyle atılmıştır. Çünkü ona göre bu eser, bu yeni bilimin görev ve metotlarını ilk defa açık bir şekilde tespit etmiştir.

Dergide Amerika Birleşik Devletleri'nin eğitim sistemi ile ilgili olarak; Amerikan eğitim sisteminin özelliğine, okullarda kullanılan öğretimsel araç-gereçler ve okullarda gerçekleştirilen rehberlik çalışmalarına yer verilmiştir (Pischil, 1955; Raisa, 1956; Lietzman 1962). Amerikan eğitim sisteminin merkezi bir özellik göstermediğinden söz edilmektedir. Washington'da bulunan Eğitim Bürosu, farklı eyaletlerde yürütülen eğitim çalışmaları için uygulanması gereken eğitim esasları, ilkeleri ve yönergeler hakkında bilgi vermektedir. Eğitimdeki yerleşmeye karşın Amerika Birleşik Devletleri'nde okul kuruluş sisteminin birlik gösterdiğinin de dile getirildiği dergide, daha önce uygulanan 8+4 sisteminin 6+3+3 biçiminde ele alındığı, bu sistemde 6 yıllık ilkokullardan sonra 3 yıllık Junior School ve daha sonrada 3 yıllık High School'ların yer aldığı belirtilmektedir (Lietzman, 1962).

Dergide Amerika Birleşik Devletleri'nin eğitim sisteminde teknolojiden iyi bir şekilde yararlandığı da vurgulanmaktadır. Bu konuda öğretimsel açıdan filmlerin kullanılması ve öğrenci kitaplıkları gibi iki önemli konuya dikkat çeken Pischil (1955), bunların okullarda önemli fonksiyonlar yerine getirdiğini belirtmektedir. Ona göre Amerika'da film ve projeksiyonlar köylere kadar götürülmüş, vazgeçilmez bir öğretim aracı hâline gelmiştir. Pischil, kütüphanesi olmayan küçük şehir ve köylerdeki halkın okuma ihtiyacı için ise okuma otobüsleri ile bu ihtiyaç giderilmeye çalışıldığını belirtmektedir.

Dergide Amerikan eğitim sistemi ile ilgili yer verilen konulardan birisi de okullardaki rehberlik çalışmalarıdır. Bu makalede Amerika Birleşik Devletleri'nde bulunan okullarda rehberlik çalışmalarının başlamasının bazı nedenlerinden söz edilmektedir. Bunlardan birincisi; ülke nüfusunun çok kalabalık olmasıdır. Bunun yanında birbirinden farklı ülkelerden gelen çok sayıda insanın bir arada yaşama çabası Amerika'da önemli bir sorun alanını oluşturmuştur. Demokratik bir cemiyet içinde bu demokrasi idealine göre yaşamaya ve hareket etmeye muktedir vatandaşların eğitilmesi bir zorunluluk olmuştur. İkincisi; eğitimin mahalli idarelere bırakılması suretiyle her çocuğun anaokulundan üniversiteye kadar olan eğitimi parasız olarak alabilmesi için gösterilen çabalaradır. Üçüncü olarak da Amerika'da eğitim alanında ortaya atılan kuramlardır (Raisa, 1956).

Dergide Fransız eğitim sistemi ile ilgili olarak; bakalorya ve halk eğitimi konularına değinilmiştir. Jacotin (1965), Fransa'da bakalorya konusunu ele aldığı makalesinde bakaloryayı üniversitenin ilk derecesi olarak görmekte, bakalorya sürecinde yapılan sınavları ve bu sınavlar için gerekli olan yaş vb. bazı şartlar hakkında bilgiler vermektedir. Fransa'da halk eğitimi çalışmalarının gelişimini Fransız İhtilali'nden itibaren inceleyen Alexandre Wexliard (1967) ise bu alanda 20. yüzyılda görülen yönelimler hakkında da bilgiler vermektedir. Buna göre 1936 yılından sonra halk eğitimi çalışmaları daha çok halkın boş vakitlerini yararlı bir şekilde değerlendirebilmesine yönelik olarak yapılmaya çalışılırken, 1945 yılından itibaren halkın eğitiminin sadece zorunlu eğitimle sınırlı tutulmaması, eğitimin yaşam boyu devam etmesi vurgulanmıştır.

Dergide İngiliz eğitim sistemi ile ilgili olarak öğrencilerin okulda geçirdikleri zamanla ilgili gözlemlere de yer verilmiştir. Kuhns (1961), İngiliz öğrencilerin günlük hayatlarını anlattığı makalesinde bir İngiliz öğrencinin okul hayatı hakkında bilgiler vermektedir. Buna göre İngiltere'de okullar saat 09.00da başlamakta ve saat 16.00'da da son bulunmaktadır. Öğrenciler saat 09.00'da sabah duası için toplanırlar. Dua için yapılan bu toplantıda aynı zamanda okul müdürünün günlük bildirimleri ve talimatları ile ilgili açıklamaları da yapılır. Bu nedenle dersler

09.00 yerine 09.30'da başlamaktadır. Derslerin dördü öğleden önce dördü de öğleden sonra olmak üzere günlük sekiz ders bulunmaktadır. Saat 12-13 arasında öğle yemeği arası verilir. Öğle yemekleri okul tarafından karşılanır ve masrafların yarısını devlet karşılamaktadır. Bunun yanında her öğrencinin günlük olarak tükettiği 1,25 litre sütün ücreti de devlet tarafından karşılanmaktadır. Saat 16.00'dan sonra ise öğrenciler okulu terk etmemekte, öğretmenleriyle beraber ödev vb. çalışmalar yapmaktadırlar. 2-3 saat olan ödev çalışmaları ileri sınıflarda daha da artabilmektedir.

Okul Reformları

Okul reformları ile ilgili olarak dergide çevirisine yer verilen 15 makale bulunmaktadır. Bu makalelerde; mevcut okulların sorunları, okullarda yapılması düşünülen reformların temel nedenleri ve eğitimde yeni yönelimler gibi konularda bilgiler verilmektedir.

Dergide mevcut okulların sorunlarına yer verilmiş, reform sürecinde sistemin tamamından ziyade belirli bir alanda gerçekleştirilen çalışmalardan kaçınılması gerektiği vurgulanmıştır. Çünkü okul reformları konusunda yapılan yama çalışmalarının başarı şansı bulunmamaktadır. (Gelen, 1963; Gal, 1964a). Buna göre orta dereceli okullarda teknik öğretim ile ilgili teorik bilgiler yanında tekniğin uygulanmasına ilişkin herhangi bir çabanın olmadığı ifade edilmiştir. Ortaöğretim kademesinde zihni, soyut kalitelere, özellikle sözel niteliklere önem verilirken insanın aynı zamanda maddi ve sosyal yönü olduğu unutulmaktadır. Oysa insanın bazı bilgileri unutulması çok önemli değilken bireyin önemli bir yanını oluşturan kabiliyetlerin geliştirilmesinden vazgeçmek çok hatalıdır (Gal, 1964a).

Dergiye göre okul reformlarının başarılı bir şekilde gerçekleştirilmesi için dikkat edilmesi gereken konulara da yer verilmiştir (Gelen, 1963; Krieck, 1955; Bode, 1956a; Husen, 1967). Buna göre yapılacak okul reformlarında; öğretim konularının seçimi, metot ve organizasyonun zamanın ihtiyacına cevap vermesi önemli görülmüştür. Okullar kendilerine verilen rolleri en iyi şekilde yerine

getirebilmek için içinde buldukları topluma dayanmalıdır. Diğer bir ifade ile okullar içinde buldukları toplumun ilgi ve ihtiyaçlarına uygun olarak faaliyette bulunmalıdırlar. Şehir olsun köy okulu olsun her biri kendi biçimine göre, çevresine ve kendi temeline dayanmış, kendi toprağında kökleşmiş olmalı ve bu kökten gelişmeli ve müessir olmalı, öğretim ve eğitim verileri, maddeleri ve değerleri şehir ya da köyün ihtiyaçlarından hareket etmeli, çevre şartları mutlaka dikkate alınmalıdır. Ayrıca geleceğin okulunda öğretmen çocuk gelişimini iyi bilmeli, çocuklarla iyi bir iletişim kurabilmeli, öğretim etkinliklerinin temeline çocukları yerleştirebilmeli, çocuklar sadece ders konularını değil aynı zamanda kendilerini tanımayı da öğrenmelidir (Rosenberger 1957; Gelen, 1963; Kriek, 1955; Holmlund, 1956). Bunun yanında yapılacak olan reformlarda kadın erkek herkes için demokratik yurttaşlığın kaçınılmaz hâle geldiği de unutulmamalıdır (Gal, 1964b).

Dergide köy eğitiminin kendisinden beklenen rolleri yerine getirebilmesi için reforma gereksinim olduğu dile getirilmiş, yapılacak olan yeniliklerin yönü hakkında bilgiler verilmiştir (Bode, 1956a; Bode, 1956b; Bodler, 1957). Köy okullarında yapılacak reform konusunda; köy okulunun kendisinden beklenen görevleri yapabilmesi için değişime ayak uydurması gerektiği belirtilmektedir. Geleceğin köyünde tarım işçileri artık birer amele olmaktan çıkmaktadır. Çünkü makineleşmenin yaşandığı tarımda artık ayrı bir tarım işçisine gereksinim bulunmaktadır. Köy halkının bu durumu eski bağlarından kopmayı, köyden ayrılıp şehre akın etmeyi de beraberinde getirmiştir. Şehre akın eden insanlar uyum sağlamakta büyük sıkıntılara düşmektedirler. Modern köy okulu pedagojisi bu tehlikeyi göz önünde bulundurmalıdır. Bunun için köy okulu öncelikle köy insanının tabiat ve yurt bağlılığını sağlamkla işe başlamalıdır (Bode, 1956a; Bodler, 1957). Buna göre köy okulunda işlenen Matematik, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Tarih, Coğrafya gibi derslerde verilen bilgiler köyde yaşayan çocuğun hayatıyla ilişkilendirilmeli, derslerde konuşulan konular ve verilen örnekler köy hayatından seçilmelidir (Bodler, 1957).

Geleceğin köy okullarında verilen eğitimin içerik ve yöntemi konusunda da önemli değişikliklerin beklendiğini belirten Bode (1956b), köyde verilen eğitimin gayesinin ve içeriğinin çocukların hayat şartları ile yakından ilişkili olmasının gerekliliğine vurgu yapmaktadır. Bu nedenle öğretimde yurt prensibini ele almak ve toplu öğretim sisteminden hareket etmek gerekli hâle gelmiştir.

Dietz (1956), geleceğin köy okulunun yönünün çizilmesinde öğretmenlerin rollerinin önemli olduğunu dile getirmektedir. Ona göre köy okulunda görev yapacak öğretmenler genel pedagoji ve hazırlığının yanında şu konularda da yetiştirilmelidir:

- Köyün genel çevresi, kültürü ve halk bilgisi, folkloru, köy hayatının sosyolojisi.
- Çocuk, gençlik ve yetişkinlerin psikolojisi.
- Genel pedagoji, köy okulu pedagojisi, köy meslekleri ve iş okulları.

Dergilerde farklı ülkelerde görülen okul reformları ve içerikleri hakkında da bilgiler verilmektedir. İngiltere ahlaki ve sosyal bir eğitimini amaç edinmiş, klasik dilleri de bu amaca götüren bir amaç olarak görmüştür. Fransızlar çocuklarda düşünce yetisinin gelişimine önem vermiş, hakikat ve ahlak ilkelerine saygı kazandırmaya yönelmişlerdir. Almanya ise ahlaki bir ideal olarak ele alıp, ahlaki bir şahsiyete ve bireyin iç hürriyetine yönelmişlerdir. Ayrıca sadece öğrenci sayısını arttırmak değil aynı zamanda her genci kabiliyetinin olduğu alanda ortaöğretime götüreceği yolda desteklemek de önemli görülmüştür. Bu konuda Avrupa'da görülen eğilimlerin aksine Amerika ve komünist ülkelerde görülen eğilim daha farklıdır. Bunların ikisinin eğilimlerinin de odak noktası tecrübe, teknoloji, ekonomi ve bilgilerden fayda sağlama üzerinedir. Bunun yanında dergide Amerika Birleşik Devletleri'nde High School'lara olan talebin her geçen yıl artmakta olduğuna da değinilmiş ve yapılması düşünülen reformlarda bu konunun dikkate alınması gerektiğini dile getirilmiştir (Baer, 1959; Lauwerys, 1967; Mikat, 1967).

Tek tip millî okulların sosyal faktörleri üzerinde duran Husen (1967), gelişmiş ülkelerde okul reformlarının toplumsal değişimler çerçevesinde ele

alınması gerektiğini belirtmektedir. Ona göre farklı sosyal sınıflarda yer alan çocuklara ilişkin yaratılan farklı okullardan ziyade “tek tip milli okul”laştırmanın iki ana faktörü bulunmaktadır. Bunlardan birincisi kendi kendine gerçekleştirme ilkesidir. Bunun anlamı, herkese eşit şans verilmesidir. İkincisi ise bir ülkedeki tüm kabiliyet çeşitlerini ve kabiliyet derecelerini yüksek seviyede bir üreticiliğe ve genel bir refaha götürebilecek olan teşvik ve takviyelerle ilgili tedbirleri içerisine almaktadır.

Eğitim Psikolojisi

Dergide eğitim psikolojisine ilişkin çevirisi yapılan 19 makaleye yer verilmiştir. Bu makalelerde uyumsuz çocuklar ve yapılması gerekenler, öğrenme psikolojisi, psikoloji bilimi, konuşma problemi, bilişsel ve sosyal gelişim ile özel eğitime muhtaç çocuklar konularına yer verilmiştir.

Dergide yer alan makalelerde öğrencilerde görülen uyum problemlerinin değişik nedenleri olabileceği belirtilmiştir. Bu makalelerde çocukların uyum sorunlarının zekâ yetersizliğinden ya da fiziki sorunlardan ileri gelmediği belirtilmektedir. Çocukların uyumsuz davranışlar göstermeleri onların psikolojik durumlarıyla yakından ilgili görülmektedir. İlk kez ailesinden, sevdiği çevreden ayrılma çocukların okulda uyum sorunları yaşamalarına neden olmaktadır. Çevresinden koparılan çocuğun yaşamış olduğu güven sorunu da uyum sorunlarının artmasına neden olmaktadır. Çünkü okul çevresi hiçbir zaman ev çevresine benzememektedir. Bunun yanında sürekli olarak başkalarının idaresinde yaşamış, kendi başına bir şey yapamayan çocuklar ve okul hakkında kendisine yanlış bilgi verilen çocuklar da okulda uyum sorunu yaşayabilmektedirler. Bunun yanında okul değiştirmeleri, öğrenme öğretme sürecinde kullanılan yanlış öğretim metotları çocuklarda uyum sorunlarının yaşanmasına neden olan diğer faktörler arasında yer almaktadır. Anne ve baba ve öğretmenlerin şuur dışı yapmış oldukları hatalar da çocukların uyum sorunları yaşamasına neden olmaktadır (Mauco, 1955; Wolffeheim, 1959; Léandri, 1966b; Förster, 1959).

Çevrisine yer verilen makalelerde çocuklarda görülen uyum sorunlarının çözümü için de bazı öneriler getirilmiştir. Wolfeheim (1959) uyum problemi yaşayan çocukların ailelerinin mutlaka psikolojik destek almaları gerektiğini dile getirmektedir. Ona göre İngiltere’de uyum problemi olan çocuklar için çocuk rehberlik klinikleri hizmette olup anne ve babalara gerekli olan bilgilendirme yapılmaktadır. Léandri (1966a) ise çocukların topluma olan uyum problemlerin en aza indirilmesinde anaokullarına önemli görevler düştüğünü dile getirmektedir. Bu nedenle anaokullarında çocuklar gerçek yaşam koşullarıyla baş başa bırakılmalıdır.

Çocukların uyum sorunlarının önüne geçilmesinde ferdi rehberliğin önemine işaret eden Stole (1956), ferdi rehberliğin bütün çocukların değil, bazı özel kız ve erkek çocukların ihtiyaçlarını karşılamak için yapıldığını belirtmektedir. Ferdi rehberliğin eğitimin bir parçası olduğunu dile getiren Stole, çocukların ihtiyaçlarının yaşla birlikte değiştiğini belirtmekte ve bu ihtiyaçların karşılanmasının önemine işaret etmektedir. Ona göre çocuğun içinde yaşadığı dünyayı anlamak ve her çocuğun bir gruba ait olma ihtiyacı bu önemli ihtiyaçlardan bazılarıdır. Stole, ferdi rehberlikte sınıf rehber öğretmeni, okul yönetimi ve uzmanların önemli görevleri olduğunu belirtmiştir.

Dergide psikoloji bilimi ile ilgili makalelere de yer verilmiştir. Faverge (1956), dergide yer alan makalesinde uygulamalı psikolojide kullanılan istatistiki metotlarla ilgili temel bilgilere yer vermiştir. Bu çalışmada topluluk, değişken, sürekli ve süreksiz değişken gibi kavramlar açıklanmıştır. Havemann (1959) psikolojinin geleceğini tartıştığı makalesinde psikanalizin geleceği konusuna yer vermiştir. O bu makalesinde Freud ve kuramı hakkında çağdaş psikologların eleştirilerine yer vermiştir.

Çevrisine yer verilen makalelerde çocukların bilişsel, duyuşsal ve sosyal gelişimleri ile ilgili konulara da yer verilmiş, yetişkinlik döneminde yaşanan olumsuz gelişmelerin çocukluk döneminin iyi bir şekilde geçirilmemesinden ileri geldiği vurgulanmıştır (March, 1958). Çocukların bilişsel, duyuşsal ve sosyal gelişimlerinin sağlanmasında oyun önemli bir araç olarak görülmüştür (Bordat,

1969; Ross, 1955; Dunn, 1955). Bordat (1969), oyuncakların çocukların bilişsel ve duyuşsal gelişimlerine olan etkilerine değinmekte, oyuncak tercihlerinin yaşa bağılı olarak değıştiğine dikkat çekmektedir. Ona göre oyun ve oyuncak çeşitlerinin arttığı bir dönemde çocukların oyun alanlarının kısıtlanması düşündürücüdür. Ross (1955), çocukta sanat eğitimi konusunu ele aldığı makalesinde sanat eğitiminin amacına ve yapılması gereken çalışmalara yer vermiştir. Ona göre sanat eğitiminin amacı çocuğun erken olgunlaştırılması değil, daha çok hazırlayıcı mahiyette olmasıdır. Ross'a göre bu hazırlayıcı eğitim için de çocuğun dikkatini oyuna yöneltmesi gerekmektedir. Fakat dergide yer alan makalesinde Masat (1964), çocukların oyun oynayabilecekleri mekânların oldukça sınırlı olduğunu dile getirmektedir.

Dergide çocukların etkili bir öğrenme sürecine girebilmeleri için nelerin yapılması gerektiğine de değinilmiştir. Buna göre çocukların başarısı sadece kalıtsal faktörlere değil, aynı zamanda çevresel faktörlere bağılı olarak da gerçekleşmektedir (Demonque, 1970). Bu nedenle okulda ölçme ve değerlendirme çalışmalarında kullanılan testler dikkatle incelenmeli, ortaya çıkan eksiklikler giderilmelidir (Lennon, 1956). Hausmann (1956), okulların kendisinden beklenen başarıyı sağlayabilmesi için öğretim görevi yanında bakım, rehberlik ve iyileştirme işlerini de yerine getirmeleri gerektiğini dile getirmektedir. Herbert Spencer (1955)'in Le Corrier'de yayımlanmış bir yazısından yapılan çeviride çocuklarda resim öğretimi konusu ele alınmıştır. Spencer, öncelikle çocukların daha çok neyin resmini yapmaktan hoşlandıkları ve hangi tarz resim yapmaktan keyif aldıkları bilinirse resim derslerinde kullanılacak yöntem ya da tekniklerin belirlenmesinin daha kolay olacağını söylemektedir. Ona göre çocuklar; hacimli, parlak ve renkli olan nesnelerin resimlerini yapmaktan hoşlanırlarken, ayrıca resimlerin boyanması sürecinde de oldukça eğlenmektedirler. Bunun yanında Morgan (1957), öğrenme öğretme süreçlerinde çocukların ilgi ve ihtiyaçlarının dikkate alınmasının önemine işaret etmektedir.

Dergide çevirisine yer verilen makalelerde etkili bir öğretim için rehberlik faaliyetlerinin önemi yanında, rehberlik sürecinde kullanılması gereken teknikler

hakkında da bilgiler verilmiştir. Mielke (1956), bireyi tanıma tekniklerinden sosyometrinin uygulanması sürecinde kullanılan sosyogramları ele almıştır. Ona göre öğrenciler hakkında doğru kararlar verebilmek için bireylerin topluluk üzerindeki, topluluğun fertler üzerindeki etkilerini bilmek gerekmektedir. Mielke'ye göre sınıfın sosyolojik yapısını ancak sosyogramla anlayabiliriz.

Dergide özel eğitim gerektiren çocuklarla ilgili makalelere de yerilmiştir. Davis (1956), üstün zekâlı çocuklar konusuna değindiği makalesinde anne-baba ve öğretmenlere önemli görevler düştüğünü dile getirmektedir. Ona göre her anne baba çocukları ile iftihar ederken üstün zekâlı çocuklarına aynı özeni göstermemektedir. Connor (1967) konuşma bozukluğu olan çocuklara yapılacak yardımlara yer verdiği makalesinde konuşma problemi konusunda asıl yükün öğretmene düştüğünü dile getirmektedir. Ona göre öğretmen konuşma bozukluğu olan öğrenciye sınıf içinde sanki normal bir öğrenci gibi yaklaşmalı, bu öğrencilerin sözlerini kesmemelidir. Bunun yanında öğrencinin her hâliyle kendisi için değerli olduğu hissettirilmeli, çocukların konuşma bozukluğu olan çocuklarla alay etmelerine izin verilmemelidir.

Öğretmenlik Mesleği

Öğretmenlik mesleği ile ilgili olarak dergide 4 makaleye yer verilmiştir. Bu makalelerde öğretmenlik mesleğinin geleceği, müfettişlik ve öğretmen ihtiyacı konularına değinilmiştir.

Guyer (1956), geleceğin öğretmen okullarını anlattığı makalesinde bu okullarda verilen derslerden birisinin de seçmeli olması ve her öğretmen adayının bu derste kendi kendine altı sömestri çalışmasının gerekliliğini anlatmıştır. Öğretmen adayları bu seçmeli derslerden 4. sene sonunda sınava alınmalıdır. Bunun yanında öğretmen adayları umumi bir görüş kazanmak için ayrı ayrı dersler dışında toplu etkinliklere de yönlendirilmelidir. Bu etkinlikler; derslerle, konferanslarla, müşterek çalışmalarla, inceleme gezilerinin sentezini yapmakla mümkün olmaktadır. Guyer (1956b) "Öğretmen Yetiştirmede Yeni Görüşler" isimli makalesinde öğretmenlik mesleği ile ilgili olarak düzenlenen "Essleinger Plan" hakkındaki düşüncelerini

ortaya koymuş, öğretmen yetiştiren kurumların öğretim süreleri ve programları üzerinde durmuştur. Buna göre ilkokul öğretmenleri pedagoji kültürünü lise üzerinde yapılacak bir eğitimle en az altı sömestre de almalıdırlar. Bu pedagoji yüksek okullarında programlar; pedagoji, psikoloji, sosyoloji, eğitim ve öğretimle ilgili bilgiler, mukayeseli eğitim, eğitim teşkilatı ve pedagoji tarihini kapsamalıdır.

Dergide Amerika Birleşik Devletleri'nde öğretmen ihtiyacı ve bu ihtiyacının giderilmesi konusunda yapılan çalışmalara da yer verilmiştir. Amerika'da öğretmen ihtiyacının giderilmesi için denenen yollardan birisi de "Adaylar Vasıtasıyla Öğretim Sistemi" programıdır. Buna göre hâlen liselere devam etmekte olan kabiliyetli ve istekli gençlere yükleri fazla ilkokul öğretmenlerine yardım etme şansı verilmektedir. Lisedeki öğrenimi süresince öğretmen kolejleri için okulun rehber müşavir öğretmeni tarafından gerçekleştirilen uygulamalar, öğrencilerin geçmişteki okul hayatı, davranış ve ilgileri dikkate alınarak bazı lise öğrencileri daha lise yıllarında iken gelecek mesleklerinin yeni dünyasına girme fırsatına sahip olmaktadır. Öğretmen kolejleri liseden sonra iki-üç yıllık eğitim veren okullar olup buradan mezun olanlar ilkokullarda görev almaktadır. Lise öğrencileri sabahları kendi okullarına devam ederlerken haftada dört gün anaokulundan başlayarak altıncı sınıfa kadar olan sınıflarda öğretmenlere yardımcı olmaktadır. Cuma günü öğleden sonra ise meslek dersi öğretmenleriyle liselerde "eğitim" derslerinde birlikte olmaktadır. Bu derslerde bir taraftan öğrenciler mesleki bilgi alırken, diğer taraftan karşılaştıkları sorunları tartışmaktadır (Eleanor, 1959).

Hausmann (1959), dergide ele aldığı makalesinde müfettişlerle ilgili bazı prensipler ileri sürmektedir. Buna göre; müfettişlerin üzerinden idari görevler alınmalı, her müfettiş öğretmenin rehberi ve yardımcısı olmalı, müfettiş okula bir amir olarak değil bir arkadaş olarak gitmelidir. Hausmann'a , bu prensiplerin uygulamaya sokulması için şunlara dikkat edilmelidir:

- Her müfettiş beş yıl müfettişlik yaptıktan sonra bir yıl sınıf okutmalıdır.

- Mufettiş haftanın yarısını retmenlik yarısını ise mufettişlik yaparak geçirmelidir.
- Üniversitelerde her iki yılda bir dekan seçilmesi gibi okullarda üretmenler arasından mufettiş seçilmelidir.

Eğitim Politikası

Dergide eğitim politikasına ilişkin 4 makalenin çevirisine yer verilmiştir. Bu makalelerde demokratik eğitim, eğitimin politik temelleri ve eğitim sisteminde araştırmaya duyulan ihtiyaçlar konularına yer verilmiştir.

Demokratik eğitim konusunun ele alındığı bir makalede demokraside eğitim ve üretimin amacı tartişılmıştır. Demokraside bu amacın belirlenebilmesi için insanların toplum içindeki faaliyetlerine bakılması gerektiğinin vurgulandığı makalede, bu faaliyetler çerçevesinde her bireyin nitelikli bir aile yesi, mesleğini iyi bir şekilde yerine getiren bir birey ve iyi bir yurttaş olunması gerektiği vurgulanmış, bunlar için boş zamanın iyi bir şekilde kullanılmasının önemine değinilmiştir (Demircioğlu, 1956).

Dergide eğitimin kültürün aktarılmasındaki önemine işaret edilmiştir. Rein (1955) pedagoji ve politika ilişkisini ele aldığı makalesinde pedagoji ve politikasının saharlarının bir olduğunu vurgulamaktadır. Çünkü ona göre yetişmekte olan nesle milli kültürü aktarma ve kültürün devamı için yeni yetişen neslin becerikli olarak yetiştirilmesi i politikanın önemli konuları arasında yer almaktadır. Bu iç politika sadece yetişkinlerle değil aynı zamanda yeni yetişmekte olan çocuklarla da ilgilenmelidir. Campa (1965), kültürle tekniğin nasıl uzlaştıracağına ilişkin düşüncelere yer vermiş olduğu makalesinde klasik kültür yanında bir de teknik kültürden söz edilemeyeceğini, bunun yerine tekniğin kültürün kapsamı içinde olması gerektiğini belirtmektedir. Bu nedenle tekniği iyi bir şekilde bilen ve kullanan modern insanın tecrit edilmesi, moral köklerinden koparılması söz konusu değildir. Ona göre felsefe ve kültür ilkelerinden ayrılmış insan, tekniğin kendisine sağladığı yararları kötü anlamda kullanabilir.

Angell (1964), Türk eğitim sisteminde araştırmaya duyulan gereksinimi ele aldığı makalesinde araştırma sahasının geniş olduğundan söz etmektedir. Türkiye’de her eğitimcinin araştırma yapmasını, eğer araştırma yapamıyorsa en azından araştırma yapanlara yardımcı olması gerektiğini belirtmektedir.

Eğitimde Program Geliştirme

Dergide eğitimde program geliştirme ile ilgili olarak 3 makalenin çevirisine yer verilmiştir. Bu makalelerde program geliştirme sürecinde görev yapan deneme okulları, öğrenme ve öğretme yöntemleri konularına yer verilmiştir.

Angell (1960), deneme ortaokullarının programlarının değerlendirilmesi ile ilgili makalesinde yenilen programların uygulanmadan önce deneme okullarında test edilmesi gerektiğini belirtmektedir. Angell bu süreci deneme hazırlığı ve test uygulama planı olarak iki aşamada ele almaktadır. Deneme hazırlığı aşamasında hedeflerin belirlenmesi, denenecek olan müfredatın hazırlanması ve deneme ve kontrol okulların seçilmesi aşaması gelmektedir. Ele alınan makalede deneme ortaokulların seçiminde dikkat edilecek konulara da yer verilmiştir. Test uygulama planında ise üç yıl boyunca gerçekleştirilecek uygulamada sonbahar ve ilkbahar aylarında yapılacak olan çalışmalara yer verilmiştir.

Dergide çevirine yer verilen bir makalede müfredat programları dışında kalan faaliyetlerin (spor, gezi, sosyal faaliyetler vb.) öğrencilerin serbest gelişimi için oldukça önemli olduğuna değinilmekte, bu faaliyetlerin karakter ve şahsiyet eğitimini beslediği ve çocukların okula olan ilgilerini de artırdığı dile getirilmektedir (Öymen, 1960).

Selwyn (1955), sınıf dışı öğretim tekniklerinden birisi olan ev ödevlerinin kaldırılıp kaldırılamayacağına ilişkin cevap aradığı makalesinde konuya ilişkin yapılan araştırma sonuçlarına yer vermiştir. Selwyn, çocukların ödev yapmaları için gerekli ortamın olmaması, zaman zaman anne babanın çocuğun ödevine müdahale etmesi gibi nedenlerle ev ödevinin yarardan ziyade zarar getirebileceğini bunun yerine yazılı ödevlerin sadece bir öğretim konusu olarak değil aynı zamanda

kazanılan bilginin kontrol ve yoklama aracılığıyla verilmesi gerektiğini belirtmektedir.

Sonuç

Eğitim Hareketleri Dergisi'nde yayımlanan eviri makalelerin değerlendirilmesi amacıyla yapılan bu araştırmada çevirisine yer verilen makalelerin yazarları ve makaleyi eviren yazarlar yanında eviri makalelerin içerikleri ile ilgili bazı sonuçlara ulaşılmıştır.

Dergide yer alan eviri makaleler alınan yazar açısından değerlendirildiğinde daha çok Almanya, Fransa ve Amerika Birleşik Devletleri gibi ülkelerden makalelerin çevrildiği söylenebilir. Bu durum özellikle yurt dışında bulunan eğitim hareketleri konusunda Amerika Birleşik Devletleri, Almanya ve Fransa gibi ülkelerin dikkate alındığını göstermektedir. Dergide sayı bakımından en fazla eviri yapan yazarlar ise; Hıfzırrahman Raşit ymen, Kadri Yörükoğlu, Cezmi Tahir Berktin, Kemal Aytaç ve İbrahim zgentaş adlı yazarlardır. Bunlardan Hıfzırrahman Raşit ymen ve Kemal Aytaç Almandan, İbrahim zgentaş ve Cezmi Tahir Berktin İngilizceden ve Kadri Yörükoğlu ise Fransızca'dan makalelerin çevirilerini yapmışlardır.

Dergide eğitim alanında farklı konularda yazılmış eviri makalelere yer verilmiştir. Okul reformları, eğitim politikası, yükseköğretim, mukayeseli eğitim, ğretmen yetiştirme, eğitimde program geliştirme, eğitim psikolojisi çevirisine yer verilen makalelerin belli başlı konularını oluşturmaktadır.

Dergide daha çok eğitim psikolojisi konularında makalelerin çevirisine yer verilmiştir. Bu makalelerde çocuklarda görülen uyum problemlerinin birden fazla nedeni olabileceği belirtilmiş, sorunun üzümünde aile ve öğretmenlere önemli görevler düştüğü dile getirilmiştir. Psikoloji bilimi ve kullanılan istatistiki yöntemlerin de ele alındığı bu makalelerde etkili bir ğretim için yapılması gerekenlere de yer verilmiştir. Bunun yanında çocukların bilişsel, duyuşsal ve sosyal gelişimlerinde oyunun önemine işaret edilmiştir.

Eğitim psikolojisinden sonra en fazla çevirisine yer verilen konulardan birisi de okul reformlarıdır. Bu makalelerde mevcut okulların sorunları yanında geleceğin okullarına ilişkin önemli bilgilere de yer verilmiştir. Köy eğitiminde köy hayatının dikkate alınması vurgulanan bu konuların başında gelmektedir.

Dergide yükseköğretime ilgili olarak üniversitelerin toplumun ihtiyaçlarını karşılayamaması, eğitimde fırsat eşitliğini zedelemesi, seçici ve eleyici bir özellik göstermesi bakımından eleştiriler getirilmektedir. Bunun yanında geleceğin üniversitesine ilişkin olarak da nitelikli araştırma merkezlerinin kurulmasına ve bu kurumların özerk olmasının gerekliliğine de vurgu yapılmıştır.

Mukayeseli eğitim alanında Fransa, Amerika Birleşik Devletleri ve İngiltere'nin eğitim anlayışlarına ilişkin verilen bilgiler yanında bir bilim olarak mukayeseli eğitim biliminin kuruluş aşamasına ilişkin makalelerin de çevirilerine yer verilmiştir.

Öğretmenlik mesleği ile ilgili öğretmen yetiştirme konularının yanında öğretmen ihtiyacının giderilmesine yönelik yapılan uygulamalar yanında okul denetiminde önemli görevler üstlenen müfettişlik konularına da yer verilmiştir.

Çevirisine yer verilen makalelerde ele alınan konulardan birisini de eğitim politikası oluşturmaktadır. Bu makalelerde eğitim ve politika ilişkisi yanında demokratik eğitim konularına da değinilmiştir.

Eğitimde program geliştirme alanında yapılan çevirilerde de bir programın uygulanmasında önce mutlaka deneme okullarında uygulanması gerektiğine ve bu deneme okullarının sahip olması gereken özelliklerine yer verilmiştir. Öğrenci gelişimi için müfredat programları dışında gerçekleştirilen spor, eğitsel faaliyetler gibi etkinliklerin de önemli olduğu vurgulanan makalelerde sınıf dışı öğretim yöntemlerinden ödev konusuna değinilmiştir. Buna göre ödev amaca göre verilmeli, sadece öğretim değil aynı zamanda bilginin kontrolü ve yoklama amacı da güdülmelidir.

KAYNAKLAR

- Angell, G. W. (1960). Deneme ortaokullarını müfredatının değerlendirilmesi, Çev. İbrahim Özgentaş, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı 67-68, 20-22.
- Angell, G. W. (1964). Türk eğitiminde araştırmaya olan ihtiyaç, Çev. İbrahim Özgentaş, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı 113-114, 5-8.
- Baer, M. F. (1959). İstikbaldeki Amerikan eğitiminin durumu, Çev. İbrahim Özgentaş, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 55-56, 22.
- Bode, P. (1956b). Köy okulunun vazifeleri, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı 15, 24-25.
- Bode, P. (1956a). Köy okulunun vazifeleri III, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı 17, 26-28.
- Bodler (1957). Modern köy okulu ve halk eğitimi, Çev. Hıfzırrahman Raşit Öymen, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı 36, 11-14.
- Balcı, A. (2007). *Sosyal bilimlerde araştırma*, 6. Baskı, Ankara: Pegema Yayınları.
- Bordat, C. (1969). Çocuk ve oyuncak, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı 172-173, 10-14.
- Campa, A. (1965). Kültürle tekniği nasıl uzlaştırmalı, Çev. Kadri Yörükoğlu, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı 119-120, 11-15.
- Connor, F. (1967). Konuşma bozukluğu olan çocuklarımıza nasıl yardım edebiliriz?, Çev. Galip Karagözoğlu, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 152-153, 6-8.
- Çebi, M. S. (2003). *İletişim araştırmalarında içerik çözümlemesi*, Ankara: Alternatif Yayınları.
- Davis, M. Q. (1956). Üstün zekâlı çocuklar, Çev. Cezmi Tahir Berktin, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 25, 5-8.
- Dietz, J. (1956). Küçük köy ve bölge okulları tipleri, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 13, 32-35.

- Demircioğlu, A. F. (1956). Demokraside öğretim ve eğitimin son gayesi, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 14, 10-11.
- Demonque, M. (1970). Eğitım eyleminin psikolojik ve sosyal açıdan birkaç yönü, Çev. Nezahat Goloğlu, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 188-189, 6-13.
- Dunn, F. W. (1955). Köy çocuğunun tekâmülü, oyuncak ve materyaller, Çev. Ali Rıza Türkeli, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 4, 31-32.
- Eleanor, G. (1959). Öğretmen sıkıntısı karşısında Amerika Birleşik Devletleri'nde düşünölen bir tedbir, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı 52, 15-16.
- Favarge, J. M. (1956). Tatbiki psikolojide istatistik metotlar, Çev. Zinde Kip, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 17, 21-22.
- Förster, W. (1959). Başkalarının güneşi ile parlamaya çalışanlar, Çev. Hulusi Gökıy, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 55-56, 25-26.
- Friesen, J. K. (1969). Üniversitelerce yönetilen yetişkin eğitiminin kavramları ve kapsamı, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 166-167, 2-5.
- Froese, L. (1967). Mukayeseli eğitım bilimi, Çev. Kemal Aytaç, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 146-147, 11-14.
- Gal, R. (1964a). Bugünün dünyasında teknik öğretim ve orta dereceli öğretim, Çev. Kadri Yörükoğlu, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 117-118, 11-14.
- Gal, R. (1964b). Yurttaşın eğitimi nasıl olmalıdır?, Çev. Kadri Yörükoğlu, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 109-110, 3-5.
- Gelen, A. (1963). Okulun bugünkü problemleri, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 90-91, 18-21.
- Gökçe, O. (2001). *İçerik çözümlemesi*, 3. Baskı, Konya.
- Guyer, W. (1956). İstikbalin öğretmen okulları, Çev. Halil Fikret Kanad, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 15, 33-34.
- Guyer, W. (1956b). Öğretmen yetiştirmede yeni görüşler, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 14, 29-30.
- Güler, G. (2006). Ebe Sobe Dergisi'nin eğitım sorunları açısından değerlendirilmesi,

- Yayımlanmamış Yüksel Lisans Tezi, Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.
- Hausmann, G. (1956). Okullarda teftiş cereyanları, Çev. Muaffak Uyanık, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 16, 14-16.
- Hausmann, G. (1959). Okullarda teftiş cereyanları, Çev. Muaffak Uyanık, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 60, 11-13.
- Havemann, E. (1959). Psikolojinin geleceği, Çev. Ertuğrul Nas, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 53, 12-16.
- Hilker, F. (1967). Marc-Antonie Jullien de Paris, Çev. Kemal Aytaç, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 148-149, 26-29.
- Holmlund, W. S. (1957). İyi bir okulda lüzumlu olan şeyler nelerdir?, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 22, 5-8.
- Husen, T. (1967). Tek tip milli okulun toplumsal faktörleri, Çev. Kemal Aytaç, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 148-149, 1-2.
- Jacotin, A. (1965). Fransa'da bakalorya, Çev. Kadri Yörükoğlu, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 119-120, 16-18.
- Kaptan ve Sürmeli (2011). Çocuk dergilerinde karşılaşılan tipografi sorunları ve çözüm önerileri, *İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi*, 1 (2).
- Karasar, N. (1999). *Bilimsel araştırma yöntemi*, 9. Baskı, Ankara: Nobel Yayınları.
- Korucu, B. (2007). Türk hümanizminin çeviri boyutu: Tercüme bürosu ve Tercime Dergisi (1940-1946), Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Krieck, E. (1955). Köy okulu reformları, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı:1, 26-27.
- Kuhns, U. (1961). İngiliz öğrencisinin günlük hayatı, Çev. Hıfzırahman Raşit Öymen, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı:79, 3-4.
- Lauwerys, J. A. (1967). Değişen dünyada genel eğitim, Çev. Kemal Aytaç, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 144-145, 3-4.
- Léandri, F. (1966a). Anaokulu yoluyla çocuğun intibakı hakkında bir araştırma, Çev. Kadri Yörükoğlu, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 136-137, 4-11.

- Léandri, F. (1966b). Grup karşısında çocuğun yalnızlığa çekilmesinin nedenleri, Çev. Kadri Yörükoğlu, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 131-132, 7-15.
- Lennon, R. T. (1956). Testlerden faydalanma programları, Çev. İbrahim Özgentaş, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 24, 14-16.
- Lietzmann, M. (1962). Amerika Birleşik Devleti'nde Eğitim ve Öğretim, Çev. M. Rauf İnan, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 87, 9-10.
- March, M. (1958). Çocukların duygularını açıklamalarına fırsat verin, Çev. Ertuğrul Nas, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 43-44, 20-22.
- Mauco, G. (1955). Psiko-pedagoji (Aile çevresine ve cemiyete intibak şekli), Çev. Rüştü Ultav, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 6-7, 22-23.
- Masat, A. (1964). Eğitimde çevre, Çev. Kadri Yörükoğlu, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 111-112, 2-3.
- Mielke, H. (1956). Eğitim hizmetinde sosyogram, Çev. N. A. E., *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 24, 7-10.
- Mikat, P. (1967). Alman "Eğitim Konseyi" ve eğitim organizasyonu reformu, Çev. Kemal Aytaç, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 144-145, 4-5.
- Morgan, J. B. (1957). Ruh sağlığı, Çev. Cezmi Berklin, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 32-33, 5-8.
- Olsen, E. (1974). Aydın eğitiminden yığın eğitimine, Çev. A. Ferhan Oğuzkan, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, 20(224-225), 12-18.
- Öymen, H. R. (1960). Öğretim konuları dışındaki faaliyetler, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 63, 3-5.
- Paulsen, F. (1955). Modern üniversite zihniyeti, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı:1, 4-5.
- Pfeifer, H. (1969). Yarının bilim ve araştırma politikası, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı:168-169, 21-23.
- Pischil, M. (1955). Amerikan okullarının enteresan tarafları, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı:1, 26-27.
- Raisa, F. (1956). Amerika'da rehberlik hareketinin gelişmesi, Çev. Hıfzırrahman

- Raşit Öymen, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı 17, 29-30.
- Rein (1955). Pedagoji ve politika, Çev. Münir Raşit Öymen, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı 2, 9-10.
- Rosenberger, H. T. (1957). Eğitim üzerine düşünceler, Çev. Cezmi Tahir Berklin, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 22, 8-11.
- Ross, R. (1955). Çocuk ve sanat, Çev. Melahat Özgü, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı:6-7, 4-6.
- Selwy, A. (1955). Ev vazifeleri kaldırılabilir mi?, Çev. Halil Ustaoglu, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı:6-7, 35.
- Spencer, H. (1955). Resim öğretimi ve çocuk, Çev. Recai Ant, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı:2, 35.
- Stole, H. R. (1956). Okul içinde ferdi rehberlik, Çev. Adnan Çakmakçioğlu, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı 12, 4-7.
- Toynbee, A. (1968). Hızlı değişim döneminde yükseköğretim, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı 162-163, 13-16.
- Wexliard, A. (1967). Fransa'da halk eğitimi prensipleri, Çev. Osman Horasanlı, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 144-145, 1-3.
- Wolffeheim, N. (1959). İngiltere'de intibaksız çocuklar ve bunların tedavileri, Çev. Muhittin Korkut ve Turan Yiğit, *Eğitim Hareketleri Dergisi*, Sayı: 57-58, 7-13.

Summary

**AN EVALUATION OF TRANSLATION ARTICLES PUBLISHED IN
EĞİTİM HAREKETLERİ DERGİSİ**

Mustafa GÜÇLÜ¹

M. Çağatay ÖZDEMİR²

The aim of this study is to carry out an overall evaluation of the articles which were published in Eğitim Hareketleri Dergisi between the years 1955 and 1980. To this end, 3153 articles which were published during a 25-years period were evaluated and translation articles were ascertained. The translation articles were examined through a content analysis method. As a result of the study, it is seen that the issues of teaching profession, higher education, measurement and evaluation in education, education management and inspection, comparative education, educational psychology and school reforms were included in the translation articles published in the journal.

By including articles which were published not only at home but also abroad, Eğitim Hareketleri Dergisi fulfilled the duty of informing the public opinion of education movements which occurred abroad in the field of education.

When the translation articles which were published in the journal are evaluated categorically, it is seen that the most articles were published in the field of educational psychology. In these articles, information is given on statistical methods

¹ Address for correspondence: Yrd. Doç. Dr., Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı, mguclu@erciyes.edu.tr

² Address for correspondence: Prof. Dr. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı, cagatay@gazi.edu.tr

used in the field of psychology as well as adaptation problems in children, importance of play in education, and tasks to be fulfilled for an effective education.

After educational psychology the most translation articles were published on the issue of school reforms. In these articles, significant information is given on the schools of the future as well as the problems of the existing schools. The fact that village life should be considered in village education is the leading issues emphasized.

One of the translation article categories in the journal is universities. Universities are criticized for not meeting the needs of the society, damaging the equality of opportunity, and not having a selective and screening property, and information is given on universities of the future.

Under the title educational policy which tackles with relationships of education and politics, the issues of relationship of education-politics and democratic education are dealt with.

In the journal, as well as raising teachers concerning the teaching profession, the practices for meeting teaching staff and the issue of inspectors who undertook important duties in school inspection are dealt with.

One of the categories concerns about translation articles is related to education curriculums. Information is given on pilot schools and their properties in the translation articles which were published on education curriculums. It is emphasized that the sports and instructional activities performed outside of curriculums are also important. The issue of homework is dealt with which is one of the teaching techniques outside of class.